

بەلەمى كاغەزلى

سېىر بۇ مىندالان
نوسىنى : سەردار قادىر

● ئەو كەسەى بە منداآى ژيانى لا جوان بكرىت
بە گەورەىى ھەموو گەردون جوان دەپىنىت
● ئەم بەرھەمە پىشكەشە بە ھەموو ئەو منداآانەى
بوون بە قوربانى سۆشيان مېدىا.

ووتەى تىئاعىر

ئەوساتەى من شىعر بۇئىۋەى خونچە گۈل، دەنوسم
ھەست دەكەم ھىشتا منداللىم لەناخمدايە نايەوئى گەورە بىيىت
برىك جار ھاورپى مەلۇتكەيەكى شىرەخۇرەم . ھەندىك جارىش ھاورپى
ئەو مندالەم كە تازە زمانى پىژاۋە بۇيە بەردەوام لەگەل ئەم مندالەى
ناوناخما سەماۋ يارى دەكەم

لە كاتىدا دەبىنم گىشت بالندەو ئازەلەكان بۇئىۋەى خنجىلانە
دەترىقىنەۋە چۆلەكە بەجرىۋە جرىۋە و كەو بەقاسپە قاسپ و سەمۇرە
بەياری و پەپولە بەسەماۋە ۋە دەتان خەنە گۇرانى ئىترئىلھامى
شىعرىش دەبىتەئەركى سەرشانم تابۇئىۋەى گۈل بنوسم
ئەوساتەى خەيالى شىعرىكى مندال دەمبا ، ئىدى من دەرۇمە نىۋە
جىھانىكى ئەفسونەۋى لە دەرەۋەى كات وشوئىن ، بەلام لەھەمان
كاتدا زۇر نىزىك ۋەبەئىگام لەمندالەكەى نوناخم . ئاى چەند خۇشە
لىژبونەۋە بەرەۋە نونانئايى نونەخونەكانى مندالى ئىدى سەدان
رەنگى ئەفسونەۋى بەچاۋدەبىنم كەبەلەى مەنەشە ۋە جوانن ۋەك
نىرگزەجارىك من لەرپىگى ئەم رەنگانەۋە جارىكى تر دەگەمەۋە
بە مندالى خۇم ۋەئەوسا ۋەك جاران دەچمە سەر گىدىكى بەرزو
خلىسكىنە دەكەم بەھارانىش لەژىردارتوبەكدا دەنك دەنك تەۋەى
شىرىن دەخۇم ، شەۋانىش بەدەوشانەۋەى ئەستىرەكان دلخۇشم
جىھانى مندالان تەژىيە بەجوانى و پاكىي و بىگەردى و مەھرەبانى
رۇژىك نىيە يادى نەكەم . مندالىي فەزايەكى پەنھان و بىپايان و
لىۋان لىۋە لە ئەفسون و تەلىسم كە سەرچاۋەى ئىلھامى ھەمەۋە
دەيئاننىكە.بەبۇچونى من

به‌له‌می کاغەزی

ناوی به‌ره‌م: به‌له‌می کاغەزی

نوسینی: سەردار قادر

دیزاین: ئاشار ئومێد

تیراژ: ۵۰۰ دانە

چاپخانه‌ی: نیل

۵		باخ‌وان
۶		باوک
۷		بێ‌چوو‌ه مینا
۸		بێ‌چوو‌ه مە‌یمون
۹		بێ‌ستان
۱۰		بە‌فر
۱۱		به‌له‌می کاغەزی
۱۲		بە‌هار
۱۳		پە‌پووله
۱۴		پە‌رە‌سێ‌لکه
۱۵		جوجه‌‌لە زەر‌ده
۱۶		جیهانی خە‌یاڵ
۱۷		جیهانی ئێ‌مه
۱۸		دایک
۱۹		زمانی کوردی
۲۰		ژێ‌شک
۲۱		ژێ‌نگه
۲۲		سالی نوێ
۲۳		شێ‌ره به‌فرینه
۲۴		کچ و کور
۲۵		کوردستان
۲۶		گە‌شتێ‌ک بۆ‌سه‌ر مانگ
۲۷		منالەم
۲۸		میوان
۲۹		نە‌نه

باخهوان

شهویک به خهیاالی خۆم
خۆم لیبوو به باخهوان
گول و نهمام دهچاند
له سهه خاکی کوردستان
بالنده به ئازادی
وا دهخوینن لهسههچل
گویم لهدهنگی شالور بوو
گورانی دهوت بو گول
ریک دهستمان کرد به سهه
من و گولی دارههنا
باخ و باخهه پارکی شار
پر بوون له گول و گولزار
بو ههه لایهک دهههروانی
پر بوو له شادومانی
نیهتمان سههوز پۆشبوو
منیهش تییر تییر بۆم روانی

٢٠٢٢/٤/٨

باوک

باوک ناوی چرایه
تیشکی ئال و والایه
خاوهنی وتهی جوانه
ئازایه پالّهوانه
ههردهم به رهنجی شانی
دلخۆشه به ژیانی
بیخهه به بوون و نهبوون
کاردهکا بچّ ماندوبوون
باوک بهرزو پیرۆزه
میهرهبان و بهسۆزه
وا گهراپهوه بوّ مالّ
هر وهکو شنهی شهمالّ
خۆشمدهوئیی بابه گیان
چراو روناکیی مالمان

٢٠٢٢/١/٥

بېچووه مينا

له گال ئه م بېچووه مينا
ئېستا پېكه وه هاورپين
ئاي چند خو شه ههردو كمان
به زمانى كوردى ده دوپين
به يانپان پيش چوله كه
ده لى ههسته درهنگه
دهى خيرا خوت بگوره
برو به ره و خوښدنگه
كه ناوى خوم ده بېستم
له سهر زمانى خوشى
به قاقا پېده كه نم
ههست ده كه م به دلخوشى
دياره جوان گويم لېده گري
بوپه زمان فيربووه
په روه ردهى ده ستى منه
ئاي چند زيرهك ده رچووه

۲۰۲۰/۱/۲۹

بېچووه-مهيمون

ئاي لهو بېچووه مهيمونه
سهرنجى راکيشاوم
ديمهنى ههلسوکهوتى
زور جوانه له بهرچاوم
چالاک و بزپو دياره
بو هموو لايهک دهچى
هرچى بدهيته دهستى
نووشى دهکا دستبهجى
له دورهوه راماوم
له جولهى قاچ و دهستى
هز دهکهم برؤم بو لاي
تیکه ل بم لهگه ل ههستى
ئاي خو له پر هات بو لام
دياره منى خوشدهوى
ئىستا له ناو باوهشما
رپک خهوى لپدهکهوى
ئوخهى بو خوت تير بنوو
توک زهردى کلک زيرين
ههسته دهستکهين به سهما
گورانى بلين بوژين

۲۰۲۲/۳/۱۴

بېستان

تەماشاکە ئەو بېستانە
هەر مالى خۆشى و سەيرانە
ئەها خەيارى گول بە دەم
ناسک و ئاودارە هەردەم
ئۆخەى شوتى پىگەببە
ئاي چەند شىرینە ئەم ميوە
بۆنيان دى گندۆرە و کاليار
وہک گولى نەورۆزو بەهار
بروانە شەمامەى خال خال
هاورى بچکۆلەکەى منال
وا دەیکەم بە ديارى دەستم
بۆئيوەى زۆر خۆشەويستم
ئافەرين جوتيارى دلپاک
خۆشەويستى ژيان و خاک

۲۰۲۱/۱/۲۶

بەفرە

من پەپولە بەفرى زيويم
ئىستا ھاورپى گولى كىويم
بە شىۋە سىپىم زۆر جوانم
من ديارى ۋەرزى زستانم
ۋادەبىم بە ئاۋى شىرىن
سروشت دەخمە پىكەنىن
كانى و كارپز لەگەل روبار
پر دەكەم لە ئاۋى سازگار
من ۋەك باران تادەمىنم
سەر لە ھەورەۋە دەردىنم
لە ئاسمانەۋە دىمە خوار
بۆ ئاۋەدانى لادى و شار

۲۰۲۱/۲/۱۲

به له می کاغذی

واده ست ده کم به گه ران
به به له می کاغذی
شارو مال به جیدیلّم
له گه لّ هموو گووی زه وی
ده رۆم بو ناوده ریاکان
ده بم به هاوړی دۆلفین
پیکه وه له گه لّ ماسی
به ئاسوده یی ده ژین
من و شه پۆل پیکه وه
ده رۆین به ره و شوینی دور
واله گه لّ ئه سپی ئاوی
گه شت ده که ین به بی سنور
هر چه ند به له مه که ی من
کاغذی کی ساکاره
به لام شیوه ی ره نگینه
به سه رئاوه وه دیاره

۲۰۲۲/۴/۱۰

بههار

ئۆخەى بههار كهوتە رى
وهرزى نه ورۆزو سهيران
وا خۆيان رازانده وه
گول و باخچه و دارستان
هاتنه دەر له هیلانه
په ره سیلکه و پاساری
ته ماشاکه په پوله
وا كهوته سه ماو یاری
ئای چەند خۆشه گول چىن
له ژىر بارانى بههار
تا وىك لای خالۆكه و
جاری لای كانى و روبار
منىش بو ئەم بهاره
به رگى كوردى ده پۆشم
ده رۆم بو جهزنى نه ورۆز
وهك هاو رى كه م دلخۆشم

٢٠٢٢/٣/٣

پهپوله

رۆژباش ئه‌ی پهپوله‌ی شه‌نگ
هاورپیی سه‌لارو بیده‌نگ
ئۆ تۆزۆ وچان بگره
به‌س ئه‌م چلاو چلّ بفره
وه‌ره مه‌ترسه‌ هاوری
بروایکه‌ تۆم خو‌شده‌وی
به‌ له‌ره‌ی با‌لی نه‌خشین
من ده‌خه‌یته‌ پی‌که‌نین
وه‌ره سه‌رپه‌نجه‌کانم
باتۆزۆ لی‌ت بروانم
ئۆخه‌ی د‌لی نه‌شکانم
نیشته‌وه له‌سه‌ر شانم

٢٠٢١/١١/٢٤

پەرەسپلکە

وا ھاتنەوہ بو مالمان
دوو پەرەسپلکەى بچوک
بو ھیلانە تازەکە
قور دەھینن بە دەنوک
ئای چەند خوۆش دەجروینن
بەیانیان لەبەرھەیوان
پرن لە موژدەى بەھار
لەگەل ئاوازی باران
بى ئەوہى پیان بلیم
بوون بە دراوسپى مالم
بەرستى خوۆشم دەوین
بە بینیتان خوۆشالم
بەخیرین ھاوریانم
سلاو لە ئیوہى میوان
وہرن با تیر یارى کەین
ئەوسا بفرن بو ئاسمان

٢٠٢٢/٢/٢٢

جوجه‌له زهرده

خل خل جوجه‌له چند جوانه
وا هاته‌دهر له كولانه
چينه دهكات و دهگه‌رئ
تا بهشي ئه‌مروؤي دهست كهوئ
جارجار پيش دايمي دهكهوئ
هزدهكا خوئي به تهنيايي
خله خل جوجه‌لهي زهرده باو
زور خوئت مه‌خه‌ره به‌ره‌ه‌تاو
ئيس‌تا مينيش وهك تو تهنيام
ئادهي توؤزي وهره بو لام
خل خل واهاته باوه‌شم
جوجه‌له زهردهي چاوگه‌شم
ئينجا برو بو كولانه
ئيس‌تا دايمكت چاوهروانه

٢٠٢١/١٠/٢٧

جیهانی خھیال

جیهانی خھیالی من
پره له ئهسپی دارین
خۆشی به من ده بهخشن
سه رکه وتن و دابه زین
وا ئیستا به غار ده رۆم
به ره و سه ر لوتکه ی چیا
ده ست ده گرم به هه وره وه
هاورێ ده بین له ریگا
ئای له م ئه سپه دارینه
چهند پشتی نه رم و نو له
به شیوه قنج و قیته
خیرایه گورج و گو له
کاتی ئاره زوم لی بی
سوار ده بم ده یبه م بو باخ
وا پیکه وه گه شت ده که بین
ده رۆین به ره و لوتکه ی شاخ

٢٠٢٢/٤/٥

جیهانی ئیمه

جیهانی ئیمه ی منداڵ
پره له وینه و خهیاڵ
گۆلی به هاری جوانین
وهک ئهستیره ی ئاسمانین
وهکو ئاسۆی بهربهیان
پاک و بێگهرده ناخمان
خهونی ئیمه ئاشتییه
شادی و سهماو خۆشییه
ههزمان لیه وهک بالدار
بچ خه م بین له گوندو شار
به ههستی پاک و خاوین
سرود بو ئاشتی ده لاین

٢٠٢١/١٢/١٦

دایک

دایک سایه و سیبهره
تاجه گولپنه‌ی سهره
تیشکی خوره ههتاوه
دایک جوانترین ناوه
خوبه‌خشه خو نه‌ویسته
خاوه‌نی هه‌ست و نه‌سته
چرای گه‌شی ژیا‌نه
مه‌زن و میهره‌بانه
بو‌نی باران و خاکه
دل‌سوژه دل‌ی پاکه
دایک قه‌لاو قه‌لغانه
هیمای به‌رزی ژیا‌نه

۲۰۲۰/۴/۸

زمانی کوردی

چەند پیرۆزە مامۆستا
بەزمانی دایک دەدوئ
لەئەلفەووە هەتا یا
پیت بەپیتەم خۆشەوئ
ئێستا بەپیتی کوردی
وادەنوسم کوردوستان
هەمیشە ئاوەدان بئ
خاکی پاکی نیشتمان
گویم پرە لەئاوازی
بەستەیی خۆش و گۆرانی
زۆرلام شیرین و خۆشە
زارەووی بادینانی
هەنگوینی لی دەبارئ
هەموو زاراوەکانی
پرن لەمیلۆدی و سۆز
یەک بەیەک پیتەکانی

٢٠٢١/١١/١٧

ژيژک

له ناو کيڼگه‌ي ئه‌و جوتياره
بيچوه ژيژکيکم ليدياره
ده‌ي وه‌ره خنجيله‌ي شهرمن
تو خوت مه‌شاره‌وه له‌ من
ئه‌ها خوي کرد به‌ توپي پي
وا دياره له‌ من ده‌ترسي
منيش وه‌ک تو بيژيانم
هاورپي گشت ئازه‌له‌کانم
ده‌ي وه‌ره ژيژکي چاوگه‌شم
بوخوت بنوو له‌باوه‌شم
تو دوستي ژينگه‌و ژياني
له‌ هموو شويني زور جواني
ده‌تپاريژم وه‌ک چاوي خوم
زور دلخوشم ئه‌مرو لاي توم

٢٠٢١/٥/٢٧

ژینگه

نیشتیمانه کهم جوانه
پره له کانی و روبار
ولآت سهرتاپا سهوزه
له دهشته وه تا بنار
به هاران له ژیر باران
دلخۆشم به رهزو باخ
تیر نابم له دیمه نی
دارو دهوه نی ناو شاخ
ئیستا نه مام دهروینم
دهیکه م به دیاری ژینگه
ته ماشاکه هوشه کهم
پر گولی رهنگا ورهنگه
خۆزگه ئیوهش وهکو من
ئه ی هاورپییانی منال
گول و نه مامتان دهرواند
وهرز به وهرزو سال به سال

٢٠٢١/٤/١١

سالى نوڤ

بۆ پيشوازي سالى تازه
گورانى ده ليم بۆ زيان
پيروزي له من و ئيوهش
يهكهم روژى سالى نويمان
وا دهروم بهرهو سهيرانگا
به دواما وهرن هاورپيان
بابه نوئيل ديارى پيه
بۆ منالانى كوردستان
ئىستا له گهله بابه نوئيل
وا كهوتومه سهماو يارى
به راستى ئه مشه و دلخوشم
من دهستم پره له ديارى
هزدهكهم هه موو منال
وهك من ئاواتى بيتهدى
سالى تازه بهرئ بكات
به ئاههنگ و خوشى و شادى
له گشت منال پيروزي
سالى خوشى و كامه رانى
هه ميشه ئاسوده بزىن
به ئاشتى و خوشى و يهكسانى

٢٠٢٢/١/١

شېرە بەفرىنە

شېرە بەفرىنە كۆلەنم
ئەمشەو لە لاتان مېوانم
دەي وەرن بۆ لام منالان
ئاهەنگ بگېرن بۆ خۆتان
ئۆخەي بەيەك شاد بوينەو
بە سەماو پېكەينەو
يەك يەك وینەم لەگەل بگرن
ئادەي گۆرانيم بۆ بچرن
وا چواردەورم پرە لەمنال
منم جوانترین تابلۆي سال
جاريكى تر وەرزي زستان
پەيمان بۆ ديمەو لەلاتان

۲۰۲۱/۱/۲۲

کچ و کور

کچ ههتاوه چرايه
کور ههقاله براه
کچ شیرينه نازداره
کور گزنگه بهاره
کچ جوانه نازه نينه
کور نه ونه مامی ژينه
کچ نه ستیره ی ئاسمانه
کور ژيرو ميه ره بانه
کچ خوشکه وهک هاورپيه
بزهی شارولادپيه
کچ دلسۆزه پيمنه
کور دهريايه بي بنه
کچ ئاينده و ئاواته
کور سرودي ولاته

٢٠٢١/٧٥

کور دستان

به یانت باش کوردستان
پایتهختی ئاشتی و ژیان
ئاسو دەم به نیگارت
به گانی و به روبرت
له ناوجیهانا دیاری
ئه لّیی باخچهی به هاری
له شاره وه تالادی
روناکیت لّیده باری
بست به بستی نیشتمان
پیرۆزه لام وهک باران
بوکی جوانی رۆژه لّات
هه رشه کاوه بی ئالّات

٢٠٢١/١٠/٢١

گەشتىك-بۆسەر-مانگ

بوم بەيەكەمىن منالّ له جيهان
پيم نايە سەرمانگ بەكەشتى ئاسمان
تەماشائىستا والەناو دەشتم
ورد ورد دەروانم بۆدەوروشتم
بروانە ئيرەش وەك زەوى واپە
پرلەهەورازو لوتكەى چياپە
ئەها خۆليرەش ئاسمان هەرشينە
پرلەپرشنگ و خۆرى زيرينە
هەرچەند گەورەپە بەلام بى ئاوە
هېچ بونەوەرپك نپەلم ناوە
نەدەرياي تياپە نەكانى و روبرار
نەدارو دەون نە گول و گولزار

۲۰۲۱/۴/۵

منالَم

منالَیْکُم هاتوم بَرِیم
به سهر بهستی له ولاتی خۆم
له ژیر ئالای نیشتمانا
به رهو لوتکهی ژیان برۆم
منیش وهک رۆلهیهکی کورد
ههزدهکهه بَرِیم به شادی
له گهڵ منالانی جیهان
خۆزگه و ئاواتمان بێته دی
به وشه ی کوردی دهنوسم
ئیمه ی منال مژده به خشین
بو سهر کهوتنی نیشتمان
هه موو ساتی تیده کۆشین
ئای چه ند خۆشه به ئارامی
بدویم به زمانی شیرین
ئه وسا بلیم به یانت باش
ئهی ولاتی جوان و رهنگین
ئای چه ند جوانن له سه ر زارمان
وشه و پیتی هیوا و ژیان
له گهڵ خه نده و پیکه نینی
هه موو منالانی جیهان

٢٠٢١/٢/١٦

میوان

گویم له دهنگی دهرگایه
وا دیسان میوانمان هات
دلنیام پشه سوره
داوای شیرم لیدهکات
هموو روژی به میاومیاو
پیم دهلی کوانی به شم
کاتی که تیری نووشی
خل خل دیته باوه شم
کی وهکو من میوانی
ئاوا نازداری ههیه
بهخته وهرم هاوړیکه م
جوانترین پشیلویه
ئی که سهرنج راکیشه
کاتی دهست بازی و یاری
به جوانی راپدهیتم
ئاسوادم به رهفتاری
به خیرهاتی پشه گیان
مالم پر بوو له شادی
ئهوکاتهی تو دلخووشی
من ئاواتم دیتهدی

۲۰۲۲/۱/۱۵

نەنە

بۆ شەوچەرە و پېش خەوتن
نەنەگيان دى بۆلای من
وہکو دوو ھاوړی تازیز
پیکه وەین شەوی پایز
کەئەو چیرۆک دەبیژئ
شادی لەهەستم دەرژئ
واھەست دەکەم بەخەيال
منیش وائەفرم بەبال
چەند خۆشە ساندريلا
چیرۆکی کورە پاشا
نەنە بە دەنگی نەرمی
کەوتە باسی مام رپوی
پاشان دەنوم تا بەیان
لە باوەشی نەنەگيان
۲۰۲۲/۱/۲۹

به‌له‌می کاغذی

واده‌ست ده‌کهم به‌گه‌ران
به‌به‌له‌می کاغذی
شارو مالّ به‌جیدیلّم
له‌گه‌لّ هم‌وو‌گۆی زه‌وی
ده‌رۆم بو‌ناوده‌ریاکان
ده‌بم به‌هاورپی دۆلفین
پیکه‌وه له‌گه‌لّ ماسی
به‌ئاسوده‌یی ده‌ژین
من و شه‌پۆل پیکه‌وه
ده‌رۆین به‌ره‌و شوینی دور
واله‌گه‌لّ ئه‌سپی ئاوی
گه‌شت ده‌که‌ین به‌بی سنور
هرچه‌ند به‌له‌مه‌که‌ی من
کاغذی‌کی ساکاره
به‌لام شیوه‌ی ره‌نگینه
به‌سه‌رئاوه‌وه دیاره

